

Počátky - jejich moc

Každý skutečný počátek je obtížný („aller Anfang ist schwer“); na každém počátku dost záleží. Ale domněnka, že už na samém počátku se rozhoduje o všem, je mylná. V čem je její mylnost a odkud se tato mylnost bere? Cokoli začne, může se posléze měnit; když se na počátku vydáme nějakým nesprávným směrem, vybereme si nesprávnou cestu a eventuálně nesprávné prostředky, může se stát, že nějakou dobu budeme bloudit, ale to ještě nemusí být všechno ztraceno – je trocha námahy a něco času. Zajisté to neznamená, že na počátcích vůbec nezáleží, jde pouze o to, že na počátku není nic definitivně rozhodnuto, že nic není definitivně ztraceno, čili že je možná náprava. Říká-li např. Heidegger, že ve filosofii je důležité se „postavit pod moc počátku“, a že to znamená uznat, že filosofie počala v Řecku („Dieser Anfang ist der Aufbruch der griechischen Philosophie.“ - 5751, S. 11), pak to je třeba chápat jako výzvu o totmíro počátku vědět a nikdy na něj nezapomínat, ale nemůže to znamenat, že od té doby je o filosofii navždy rozhodnuto a že se nějaké nové způsoby filosofování nemohou od tohoto počátku a v něčem také odlišit, distancovat.

(Písek, 151107-1.)